

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สบ.ทบ. (กองพระธรรมนูญ โทร.๐ ๒๒๕๓ ๓๕๓๕)

ที่ กท ๐๔๒๑/๔๔๒๒

วันที่ ๒๕ เม.ย.๔๘

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินการกับทรัพย์สินที่สูญหายหรือเสียหายจากภัยธรรมชาติ

เรียน ผบ.ทบ.(ผ่าน ผช.ผบ.ทบ.(๑))

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือ สปข.ทบ. ที่ ต่อ กท ๐๔๐๖/๓๘๖๒/๔๘ ลง ๑ มี.ค.๔๘

พร้อมเอกสารประกอบเรื่อง จำนวน ๑ ชุด (๘ แผ่น)

๒. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว.๕ ลง ๑๘ ม.ค.๔๘ เรื่อง

แนวทางปฏิบัติในการดำเนินการกับทรัพย์สินที่สูญหายหรือเสียหาย

จากภัยธรรมชาติ จำนวน ๑ ฉบับ

๑. กระทรวงการคลังแจ้งให้ ทบ. ทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการกับทรัพย์สินที่สูญหายหรือเสียหายจากภัยธรรมชาติ (กรณีพิบัติอันสืบเนื่องจากแผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์สึนามิ) บริเวณชายฝั่งทะเลอันดามัน เมื่อ ๒๖ ธ.ค.๔๗ ส่งผลให้ทรัพย์สินของหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงานสูญหายหรือได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมาก โดยกระทรวงการคลังชักซ้อมแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการกับทรัพย์สินที่สูญหายหรือได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติดังกล่าว และภัยธรรมชาติประเภทอื่นๆ ดังนี้

๑.๑ หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นราชการบริหารส่วนกลางและราชการบริหาร

ส่วนภูมิภาค

๑.๑.๑ กรณีทรัพย์สินสูญหายหรือเสียหายจนไม่สามารถซ่อมแซมได้หรือหากซ่อมแซมได้จะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก ให้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕ หมวด ๓ เรื่อง การควบคุมและการจำหน่ายพัสดุ

๑.๑.๒ กรณีทรัพย์สินได้รับความเสียหายแต่ยังสามารถซ่อมแซมได้ ให้

ดำเนินการตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๒๖.๓/ว ๒๒ ลง ๓๑ มี.ค.๔๒ โดยการเบิกจ่ายเงินค่าซ่อมแซมให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณที่จะพิจารณาอนุมัติตามความจำเป็นเหมาะสมและประหยัด

๑.๒ หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นราชการสังกัดอื่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาและหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๕ ให้ดำเนินการควบคุมและจำหน่ายหรือซ่อมแซมตามระเบียบปฏิบัติของหน่วยงานนั้น ๆ

๑.๓ ส่วนการดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๕ ให้ดำเนินการตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะพิเศษ) ลง มี.ค.๔๑ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด เนื่องจากกรณีดังกล่าวไม่มีเหตุอันควรเชื่อว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่

อย่างไรก็ดี หน่วยงานของรัฐควรตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นก่อนว่า ทรัพย์สินที่สูญหายหรือเสียหายดังกล่าว ขณะเกิดเหตุได้ถูกนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือการปฏิบัติงานของหน่วยงานหรือไม่ หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ทรัพย์สินที่สูญหายหรือเสียหายมิได้ถูกนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือการปฏิบัติงานของหน่วยงาน หน่วยงานของรัฐยังคงต้องดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๕ เพื่อหาตัวผู้ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายต่อไป

๒. สปช.ทบ. พิจารณาแล้วเห็นว่า

๒.๑ การดำเนินการกับทรัพย์สินที่สูญหายหรือเสียหายจากภัยธรรมชาติตามข้อ ๑.๑ ซึ่งไม่สามารถซ่อมแซมได้และซ่อมแซมได้ กระทรวงการคลังกำหนดแนวทางปฏิบัติให้ส่วนราชการดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕ ในเรื่องการควบคุมและการจำหน่ายโดยการเบิกจ่ายเงินค่าซ่อมแซมอยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการพิจารณาอนุมัติตามความจำเป็น เหมาะสมและประหยัด ตามนัยหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๒๖.๓/ว ๒๒ ลง ๓๑ มี.ค.๔๔ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนี้ ผบ.ทบ. ได้สั่งการให้ นขต.ทบ. ทราบและถือปฏิบัติไว้แล้วตามหนังสือ สปช.ทบ. ที่ ต่อ กห ๐๔๐๖/๑๓๘๑๘ ลง ๒๒ ก.ค.๔๒

๒.๒ สำหรับแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับทรัพย์สินที่สูญหายหรือเสียหายตามข้อ ๑.๓ โดยกระทรวงการคลังกำหนดไว้ว่า ไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด โดยเห็นว่ากรณีดังกล่าวไม่มีเหตุอันควรเชื่อว่า ความเสียหายเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ แต่ให้หน่วยงานของรัฐตรวจสอบเบื้องต้นให้ได้ข้อเท็จจริงตามเงื่อนไขที่กระทรวงการคลังระบุไว้ก่อน แล้วจึงดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปนั้น เนื่องจากการดำเนินการดังกล่าวเกี่ยวข้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๕ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับ สบ.ทบ. (กรณ.สบ.ทบ.) จึงขอให้ สบ.ทบ.(กรณ.สบ.ทบ.) พิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๓. สบ.ทบ.(กรณ.สบ.ทบ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า

๓.๑ จากเหตุภัยธรรมชาติ (ธรณีพิบัติอันสืบเนื่องจากแผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์สึนามิ) บริเวณชายฝั่งทะเลอันดามัน เมื่อ ๒๖ ธ.ค.๔๗ ส่งผลให้ทรัพย์สินของหน่วยงานของรัฐ หลายหน่วยงานสูญหายหรือได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมาก กระทรวงการคลังจึงได้ชักชวนแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการกับทรัพย์สินที่สูญหายหรือได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ ดังกล่าว (ธรณีพิบัติอันสืบเนื่องจากแผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์สึนามิ เมื่อ ๒๖ ธ.ค.๔๗) และภัยธรรมชาติ ประเภทอื่น ๆ ชักชวนความเข้าใจของกระทรวงการคลังนี้ จึงมิได้มุ่งหมายเฉพาะเป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการกับทรัพย์สินที่สูญหายหรือได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ (ธรณีพิบัติอันสืบเนื่องจากแผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์สึนามิ เมื่อ ๒๖ ธ.ค.๔๗) เท่านั้น แต่หมายรวมถึงภัยธรรมชาติ ประเภทอื่น ๆ ด้วย

๓.๒ กระทรวงการคลังชักชวนแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการกับทรัพย์สินที่สูญหายหรือได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติดังกล่าว (ธรณีพิบัติอันสืบเนื่องจากแผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์สึนามิ) และภัยธรรมชาติประเภทอื่น ๆ ดังนี้

๓.๒.๑ หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นราชการบริหารส่วนกลางและราชการบริหารส่วนภูมิภาค

๓.๒.๑.๑ “กรณีทรัพย์สินสูญหายหรือเสียหายจนไม่สามารถซ่อมแซมได้หรือหากซ่อมแซมได้จะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก ให้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕ หมวด ๓ เรื่อง การควบคุมและการจำหน่ายพัสดุ”

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕
เรื่อง การควบคุมและการจำหน่ายพัสดุ แยกเป็น ๓ ส่วน คือ

- ส่วนที่ ๑ การยืม ตั้งแต่ข้อ ๑๔๖ ถึงข้อ ๑๕๐
- ส่วนที่ ๒ การควบคุม ประกอบด้วยหัวข้อ
- การเก็บรักษาพัสดุ ตั้งแต่ข้อ ๑๕๑ ถึงข้อ ๑๕๒
- การเบิก - จ่ายพัสดุ ตั้งแต่ข้อ ๑๕๓ ถึงข้อ ๑๕๔
- การตรวจสอบพัสดุประจำปี ตั้งแต่ข้อ ๑๕๕ ถึงข้อ ๑๕๖
- ส่วนที่ ๓ การจำหน่าย ประกอบด้วยหัวข้อ
- การดำเนินการต่อพัสดุที่หมดความจำเป็นหรือหากใช้ราชการ

ต่อไปจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก ตั้งแต่ข้อ ๑๕๗ ถึงข้อ ๑๕๘

- การจำหน่ายเป็นสูญ ข้อ ๑๕๙
- การลงจ่ายออกจากบัญชีหรือทะเบียนตั้งแต่ข้อ ๑๖๐ ถึง

ข้อ ๑๖๑

การดำเนินการต่อทรัพย์สินที่สูญหายหรือเสียหายจนไม่สามารถ
ซ่อมแซมได้หรือหากซ่อมแซมได้จะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย
การพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕ หมวด ๓ เรื่อง การควบคุมและการจำหน่ายพัสดุนี้ เมื่อพิจารณาตาม
ลักษณะของทรัพย์สินที่สูญหายหรือเสียหายดังกล่าว จึงย่อมเห็นได้ว่าเป็นการดำเนินการในส่วนที่ ๓
การจำหน่าย ตั้งแต่ข้อ ๑๕๘ ถึงข้อ ๑๖๑

๓.๒.๑.๒ “กรณีทรัพย์สินได้รับความเสียหายแต่ยังสามารถ
ซ่อมแซมได้ ให้ดำเนินการตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๒๖.๗/ว ๒๒ ลง ๓๑ มี.ค.๔๒
โดยการเบิกจ่ายเงินค่าซ่อมแซมให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณที่จะ
พิจารณาอนุมัติตามความจำเป็น เหมาะสมและประหยัด”

กรณีในส่วนของ ทบ. ปรากฏว่า ผบ.ทบ. ได้มีอนุมัติ ลง ๓๐ ก.ค.๔๒
ท้ายหนังสือ สปช.ทบ. ที่ ต่อ กท ๐๔๐๖/๑๓๘๑๘ ลง ๒๒ ก.ค.๔๒ ในข้อ ๓ มอบอำนาจให้ ผบ.หน่วย
(ตามคำสั่ง ทบ. (เฉพาะ) ที่ ๘๓๑/๔๒ ลง ๓๐ ก.ค.๔๒ เรื่อง มอบอำนาจการอนุมัติการเบิกจ่าย
ค่าซ่อมแซมทรัพย์สินของทางราชการ) ที่เบิกจ่ายเงินตรงต่อกรมบัญชีกลาง คลังจังหวัด คลังอำเภอ

หรือ กง.ทบ. และ มทก. หรือ ผบ.หน่วย ซึ่งเทียบเท่า มทก. ซึ่งได้รับงบประมาณเป็นผู้พิจารณาอนุมัติการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายเงินค่าซ่อมแซมตามความจำเป็นเหมาะสมและประหยัดเพื่อประโยชน์ของทางราชการอย่างแท้จริง โดยให้ นขต.ทบ. ทราบและถือปฏิบัติไว้แล้ว

๓.๒.๒ หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาและหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกาหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๕ ให้ดำเนินการควบคุมและจำหน่ายหรือซ่อมแซมตามระเบียบปฏิบัติของหน่วยงานอื่น ๆ

๓.๒.๓ ส่วนการดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๕ ให้ดำเนินการตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะพิเศษ) ลง – มี.ค.๔๑ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด เนื่องจากกรณีดังกล่าวไม่มีเหตุอันควรเชื่อว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่

๓.๒.๔ อย่างไรก็ดี หน่วยงานของรัฐควรตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นก่อนว่าทรัพย์สินที่สูญหายหรือเสียหายดังกล่าว ขณะเกิดเหตุได้ถูกนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือการปฏิบัติงานของหน่วยงานหรือไม่ หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ทรัพย์สินสูญหายหรือเสียหายมิได้ถูกนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือการปฏิบัติงานของหน่วยงาน หน่วยงานของรัฐก็ยังคงต้องดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๕ เพื่อหาตัวผู้ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายต่อไป

๓.๒.๕ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะพิเศษ) แจ้งตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๑๘๖ ลง ๕ มี.ค.๔๑ สรุปว่า

- กรณีทรัพย์สินของทางราชการเกิดความเสียหาย หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่สอบสวนเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงว่าความเสียหายเกิดจากสาเหตุใดในกรณีที่หัวหน้าหน่วยงานได้พิจารณาข้อเท็จจริงในเบื้องต้นแล้วมีเหตุอันควรเชื่อว่า ความเสียหายเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐดังกล่าวแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง

ความรับผิดทางละเมิดตามที่กำหนดในข้อ ๘ วรรคหนึ่งของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๕

- กรณีที่หัวหน้าหน่วยงานได้พิจารณาการสอบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นแล้วเห็นว่า ไม่มีเหตุอันควรเชื่อว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ก็ไม่ต้องดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด แต่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐต้องรายงานผลการพิจารณาให้ปลัดกระทรวง ปลัดทบวงหรือรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหรือควบคุมการปฏิบัติงานของบุคคลดังกล่าวทราบเพื่อให้ปลัดกระทรวง ปลัดทบวงหรือรัฐมนตรี แล้วแต่กรณีพิจารณาว่าสมควรดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามข้อ ๑๒ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๕ ต่อไป หรือไม่

๓.๒.๖ จากข้อซักซ้อมความเข้าใจของกระทรวงการคลัง ตามข้อ ๓.๒.๓ และ ๓.๒.๔ เมื่อพิจารณาประกอบกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะพิเศษ) ตามข้อ ๓.๒.๕ เห็นได้ว่า โดยหลักการแล้วเมื่อเกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของทางราชการ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐจะต้องสอบสวนเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเบื้องต้นว่า ความเสียหายเกิดจากสาเหตุใด ถ้ามีเหตุอันควรเชื่อว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด แต่ถ้าไม่มีเหตุอันควรเชื่อว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ก็ไม่ต้องดำเนินการแต่งตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด แต่ต้องรายงานผลการพิจารณาให้ปลัดกระทรวง ปลัดทบวงหรือรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหรือควบคุมการปฏิบัติงานของบุคคลดังกล่าวทราบ เพื่อพิจารณาว่าสมควรดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดหรือไม่

แต่ในกรณีของเหตุภัยธรรมชาติ (ธรณีพิบัติอันสืบเนื่องจากแผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์สึนามิ) และภัยธรรมชาติประเภทอื่น ๆ นี้ กระทรวงการคลังกำหนดว่าไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เนื่องจากกรณีดังกล่าวไม่มีเหตุอันควรเชื่อว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ อย่างไรก็ตามหน่วยงานของรัฐก็ต้องสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นก่อนว่าทรัพย์สินที่สูญหายหรือเสียหายดังกล่าว ขณะเกิดเหตุได้ถูกนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือการปฏิบัติงานของหน่วยงานหรือไม่ หากปรากฏว่า

ขณะเกิดเหตุได้ถูกนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือการปฏิบัติงานของหน่วยงาน กรณีนี้ไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบแต่ต้องรายงานผลการพิจารณาให้ปลัดกระทรวง ปลัดทบวงหรือรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหรือควบคุมการปฏิบัติงานของบุคคลดังกล่าว เพื่อพิจารณาต่อไป แต่หากปรากฏว่า ขณะเกิดเหตุทรัพย์สินที่สูญหายหรือเสียหายมิได้ถูกนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือการปฏิบัติงานของหน่วยงาน หน่วยงานของรัฐก็ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๕ เพื่อหาตัวผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายต่อไป

๓.๒.๓ อย่างไรก็ดี ในการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในส่วนของการทหารนั้น ยังต้องถือปฏิบัติตามข้อบังคับ กห. ว่าด้วยการปฏิบัติเมื่อเกิดความเสียหายแก่เงินราชการหรือทรัพย์สินของทางราชการอันเนื่องมาจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๔๒ (ขกล.๔๒) อีกด้วย ซึ่งตาม ขกล.๔๒ ข้อ ๗ ได้กำหนดไว้สรุปได้ว่า เมื่อเกิดความเสียหายแก่เงินราชการหรือทรัพย์สินของทางราชการของส่วนราชการหรือหน่วยงานใด ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้นดำเนินการ เพื่อให้มีการพิจารณาหาผู้รับผิดชอบในการกระทำละเมิด โดยให้รายงานตามลำดับชั้นจนถึงรมว.กห. เพื่อทราบไว้ชั้นหนึ่งก่อนโดยด่วน ในรายงานให้แจ้งจำนวนเงินหรือค่าเสียหายที่เกิดขึ้นโดยประมาณ พร้อมทั้งวัน เดือน ปี สถานที่ที่เกิดเหตุไปให้ทราบด้วย ถ้าเป็นเงินในงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณประเภทที่ ๑ รวมทั้งทรัพย์สินที่จัดหาด้วยเงินในงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณประเภทที่ ๑ ให้ กห. แจ้งกระทรวงการคลังทราบ

๓.๓ จากข้อซักซ้อมแนวทางปฏิบัติของกระทรวงการคลังในการดำเนินการกับทรัพย์สินที่สูญหายหรือได้รับความเสียหายจากเหตุภัยธรรมชาติ (ธรณีพิบัติอันสืบเนื่องจากแผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์สึนามิ) บริเวณชายฝั่งทะเลอันดามัน เมื่อ ๒๖ ธ.ค.๔๙ และภัยธรรมชาติประเภทอื่น ๆ และจากแนวทางปฏิบัติตามข้อบังคับ กห. ว่าด้วยการปฏิบัติเมื่อเกิดความเสียหายแก่เงินราชการหรือทรัพย์สินของทางราชการอันเนื่องมาจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๔๒ (ขกล.๔๒) พอสรุปแนวทางปฏิบัติในกรณีดังกล่าวในส่วนของ ทบ. ได้ว่า

๓.๓.๑ หน่วยใช้หรือครอบครองทรัพย์สินที่สูญหายหรือเสียหายต้องตั้งกรรมการสอบสวนเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นก่อนว่าทรัพย์สินที่สูญหายหรือเสียหายดังกล่าวขณะเกิดเหตุได้ถูกนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือการปฏิบัติงานของหน่วยงานหรือไม่ โดยให้ตรวจสอบให้ปรากฏด้วยว่าทรัพย์สินที่สูญหายหรือเสียหายได้รับการจัดหาด้วยเงินประเภทใด มีราคาเท่าไร แล้วรายงานผลให้ ทบ. (ผ่าน สบ.ทบ.) เพื่อพิจารณาว่าสมควรดำเนินการตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดหรือไม่แล้วพิจารณาดำเนินการตามรูปเรื่องต่อไป โดยให้ สบ.ทบ. รายงานตามระเบียบแบบแผนของทางราชการกับให้ กบ.ทบ. ทราบ เพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓.๓.๒ กรณีทรัพย์สินสูญหายหรือเสียหายจนไม่สามารถซ่อมแซมได้หรือหากซ่อมแซมได้จะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก ให้หน่วยใช้หรือครอบครองทรัพย์สินนั้น ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕ หมวด ๓ เรื่อง การควบคุมและจำหน่ายพัสดุ

๔. ข้อเสนอ เห็นควรดำเนินการดังนี้

๔.๑ ให้ นขต.ทบ. ถือเป็นแนวทางปฏิบัติตามแนวทางของกระทรวงการคลัง แจ้งตามหนังสือ ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว.๕ ลง ๑๘ ม.ค.๔๘ และตามแนวทางในข้อ ๓.๓

๔.๒ ให้ สบ.ทบ. สำเนาแจกจ่าย นขต.ทบ. ถึงหน่วยระดับกองพล

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณา หากเห็นเป็นการสมควรกรุณาอนุมัติตามเสนอในข้อ ๔ ทั้งนี้ อยู่ในอำนาจของ ผบ.ทบ. ซึ่งมอบให้ ผช.ผบ.ทบ.(๑) ตามคำสั่ง ทบ. ที่ ๖๗๘/๒๕๔๗ ลง ๓๐ ธ.ค.๔๗ เรื่อง การกำหนดหน้าที่และการดำเนินงานเอกสารในกองบัญชาการกองทัพบก

(ลงชื่อ) พล.ต.มานะ เปรมวงศ์ศิริ

(มานะ เปรมวงศ์ศิริ)

จก.สบ.ทบ.

เรียน ผบ.ทบ.(ผ่าน ผช.ผบ.ทบ.(๑))

เห็นสมควรอนุมัติตามที่ สบ.ทบ. เสนอในข้อ ๔

(ลงชื่อ) พล.ท.ปฐมพงษ์ เกษรศุภร์

(ปฐมพงษ์ เกษรศุภร์)

รอง เสธ.ทบ.(๒)

๒๓ เม.ย.๕๘

- อนุมัติตามเสนอในข้อ ๔

รับคำสั่ง ผบ.ทบ.

(ลงชื่อ) พล.อ.เลิศรัตน์ รัตนวานิช

(เลิศรัตน์ รัตนวานิช)

ผช.ผบ.ทบ.(๑)

๒๘ เม.ย.๕๘

ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว.๕

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๘ มกราคม ๒๕๔๘

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินการกับทรัพย์สินที่สูญหายหรือเสียหายจากภัยธรรมชาติ

เรียน ผู้บัญชาการทหารบก

อ้างถึง ๑. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕

๒. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕

๓. คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะพิเศษ) ลงวันที่
มีนาคม ๒๕๔๑

๔. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๒๖.๖/ว ๒๒ ลงวันที่ ๓๑ กันยายน ๒๕๔๒

ตามที่ได้เกิดเหตุภัยธรรมชาติ (ธรณีพิบัติภัยอันสืบเนื่องจากแผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์
สึนามิ) บริเวณชายฝั่งทะเลอันดามัน เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๗ ส่งผลให้ทรัพย์สินของ
หน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงานสูญหายหรือได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมาก นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วขอเรียนชักซ้อมแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการกับ
ทรัพย์สินที่สูญหายหรือได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติดังกล่าวและภัยธรรมชาติประเภทอื่น ๆ
ดังนี้.-

๑. หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นราชการบริหารส่วนกลางและราชการบริหารส่วนภูมิภาค

๑.๑ กรณีทรัพย์สินสูญหายหรือเสียหายจนไม่สามารถซ่อมแซมได้หรือหาก
ซ่อมแซมได้จะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก ให้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ
พ.ศ. ๒๕๓๕ หมวด ๓ เรื่อง การควบคุมและการจำหน่ายพัสดุ

๑.๒ กรณีทรัพย์สินได้รับความเสียหายแต่ยังสามารถซ่อมแซมได้ ให้ดำเนินการตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๒๖.๓/ว ๒๒ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๒ โดยการเบิกจ่ายเงินค่าซ่อมแซมให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณที่จะพิจารณาอนุมัติตามความจำเป็นเหมาะสมและประหยัด

๒. หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาและหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ดำเนินการควบคุมและจำหน่ายหรือซ่อมแซมตามระเบียบปฏิบัติของหน่วยงานนั้น ๆ

๓. ส่วนการดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ดำเนินการตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะพิเศษ) ลงวันที่ มีนาคม ๒๕๔๑ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ เนื่องจากกรณีดังกล่าวไม่มีเหตุอันควรเชื่อว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่

อย่างไรก็ดี หน่วยงานของรัฐควรตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นก่อนว่า ทรัพย์สินที่สูญหายหรือเสียหายดังกล่าว ขณะเกิดเหตุได้ถูกนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือการปฏิบัติงานของหน่วยงานหรือไม่ หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ทรัพย์สินที่สูญหายหรือเสียหายมิได้ถูกนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือการปฏิบัติงานของหน่วยงาน หน่วยงานของรัฐก็ยังคงต้องดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อหาตัวผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายต่อไป

สำหรับรายละเอียดของหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๒๖.๓/ว ๒๒ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๒ และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะพิเศษ) ลงวันที่ มีนาคม ๒๕๔๑ สามารถตรวจสอบได้จากเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง (www.cgd.go.th)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติให้เป็นไปตามแนวทาง
ข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ประกอบ ตันติยาพงศ์

(นาย ประกอบ ตันติยาพงศ์)

รองปลัดกระทรวงการคลัง
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง